

Sygn. akt VI GC 517/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2017 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa **H. (...) z siedzibą w K.**

przeciwko **T. L.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda H. (...) z siedzibą w K. na rzecz pozwanego T. L. kwotę 1 217 złotych (jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda H. (...) z siedzibą w K. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 517/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 września 2016 roku powód H. (...) z siedzibą w K. domagał się zasądzenia od pozwanego T. L. kwoty 2 039,73 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 954,94 złotych za okres od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż kwota dochodzona niniejszym postępowaniem powstała w wyniku nawiązania przez pozwanego z wierzycielem pierwotnym stosunku cywilnoprawnego, którego przedmiotem było świadczenie usług telekomunikacyjnych. Wierzyciel pierwotny za świadczenie tych usług wystawił faktury VAT, które nie zostały przez pozwanego zapłacone, a następnie przeniósł tę wierzytelność na powoda.

Postanowieniem z dnia 06 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Sopocie stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gdyni jako rzeczowo i miejscowo właściwemu.

Nakazem zapłaty z dnia 15 lutego 2017 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt VI GNc 424/17 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwany T. L. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia.

W odpowiedzi na powyższe powód H. (...) z siedzibą w K. pismem z datą w nagłówku „dnia 11 kwietnia 2017 roku” (k. 61-64 akt) wskazał, że pozwany w dniu 13 kwietnia 2015 roku wpłacił dobrowolnie kwotę 250 złotych na poczet zadłużenia, co przerwało bieg terminu przedawnienia i co należy uznać za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 18 stycznia 2010 roku pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. a T. L. została zawarta umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych w ofercie „Nowy O. dla Firm”.

umowa wraz z aneksami – k. 68-73 akt, 65-66, 67 akt

W dniu 19 lipca 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. fakturę VAT numer (...) na kwotę 1 970,36 złotych tytułem zapłaty za usługi telekomunikacyjne, z terminem płatności do dnia 02 sierpnia 2010 roku.

W dniu 19 sierpnia 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. fakturę VAT numer (...) na kwotę 289,14 złotych tytułem zapłaty za usługi telekomunikacyjne, z terminem płatności do dnia 02 września 2010 roku.

faktury VAT – k. 9-10 akt

W dniu 19 września 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. notę obciążeniową numer (...) na kwotę 563,27 złotych w związku z niedotrzymaniem warunków zawartej na czas określony umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, z terminem płatności do dnia 10 października 2010 roku.

nota obciążeniowa – k. 11 akt

W dniu 19 grudnia 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. notę odsetkową numer (...) na kwotę 11,04 złotych tytułem zapłaty odsetek za zwłokę w opóźnieniu płatności za faktury, z terminem płatności do dnia 03 stycznia 2011 roku.

W dniu 19 stycznia 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. notę odsetkową numer (...) na kwotę 12,68 złotych tytułem zapłaty odsetek za zwłokę w opóźnieniu płatności za faktury, z terminem płatności do dnia 02 lutego 2011 roku.

W dniu 19 lutego 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. notę odsetkową numer (...) na kwotę 21,59 złotych tytułem zapłaty odsetek za zwłokę w opóźnieniu płatności za faktury, z terminem płatności do dnia 07 marca 2011 roku.

W dniu 19 marca 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. notę odsetkową numer (...) na kwotę 12,45 złotych tytułem zapłaty odsetek za zwłokę w opóźnieniu płatności za faktury, z terminem płatności do dnia 04 kwietnia 2011 roku.

W dniu 19 kwietnia 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystawił T. L. notę odsetkową numer (...) na kwotę 27,03 złotych tytułem zapłaty odsetek za zwłokę w opóźnieniu płatności za faktury, z terminem płatności do dnia 04 maja 2011 roku.

noty odsetkowe – k. 11-16 akt

Dnia 21 października 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. oraz H. (...) z siedzibą w K. zawarli umowę przelewu wierzytelności przysługujących dotychczas (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. szczegółowo określonych w załączniku, w tym wierzytelności przysługujących wobec T. L..

umowa przelewu wierzytelności – k. 74-75 akt

Pismem z dnia 27 października 2014 roku H. (...) z siedzibą w K. poinformował T. L. o nabyciu przysługującej wobec niego wierzytelności oraz wezwał go do zapłaty.

przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 7 akt, zawiadomienie – k. 8 akt

T. L. w dniu 13 kwietnia 2015 roku wpłacił kwotę 250 złotych na poczet zadłużenia wobec H. (...) z siedzibą w K..

niesporne

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron w zakresie, w jakim nie były one kwestionowane przez stronę przeciwną.

Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez powoda w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że ich moc dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód H. (...) z siedzibą w K. domagał się zasądzenia od pozwanego T. L. kwoty 2 039,73 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 1 954,94 złotych za okres od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu do dnia zapłaty, swoje roszczenie wywodząc z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jaka łączyła pozwanego i poprzednika prawnego powoda – (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

W ocenie Sądu nie było wątpliwości, także wobec niekwestionowania tych okoliczności przez samego pozwanego, iż strony, tj. pozwanego T. L. i poprzednika prawnego powoda – (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. łączyła umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz, że pozwany nie uregulował w całości należności wynikających z tej umowy, a stwierdzonych dochodzonymi w przedmiotowym procesie fakturami VAT. Poza sporem pozostawała również wysokość dochodzonego roszczenia oraz kwestia legitymacji czynnej powoda do występowania w niniejszym procesie, albowiem w świetle przedstawionych dowodów z dokumentów (umowy przelewu wierzytelności) fakt nabycia wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu przez powoda nie budził żadnych wątpliwości i nie był kwestionowany.

Wobec podniesionego przez pozwanego T. L. zarzutu przedawnienia roszczenia, rolą Sądu było rozstrzygnięcie, czy zarzut ten został podniesiony zasadnie, w szczególności wobec okoliczności dokonania przez pozwanego wpłaty kwoty 250 złotych w dniu 13 kwietnia 2015 roku, a także rozstrzygnięcie, jakie znaczenie należało nadać tej okoliczności, tj. czy mogła ona zostać uznana za zrzeczenie się przez pozwanego zarzutu przedawnienia.

Zgodnie z treścią art. 118 k.c. – jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Stosownie zaś do treści art. 120 k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, przy czym jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Wymagalność roszczenia utożsamiana jest więc z chwilą, z upływem której wierzyciel może domagać się od dłużnika spełnienia świadczenia. Jak wskazał nadto Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 07 maja 2009 roku (sygn. akt III CZP 20/09, OSNC 2010/1/12) – termin przedawnienia roszczenia o opłatę

abonamentową i wynagrodzenie za połączenia telefoniczne z umowy o świadczenie usług telefonicznych określa art. 118 k.c.

A zatem w świetle powyższego nie było wątpliwości, iż w niniejszej sprawie przyjąć należało trzyletni termin przedawnienia. Skoro zaś termin płatności najpóźniejszej faktury VAT upływał z dniem 04 maja 2011 roku, oznaczało to, że całe roszczenie było w chwili wniesienia pozwu, tj. w dniu 16 września 2016 roku – przedawnione. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że powód nie powołał się na żadne zdarzenie, które nastąpić miałyby przed dniem 04 maja 2014 roku, a które prowadzić mogłyby do przerwania biegu terminu przedawnienia.

Powód podnosił jedynie okoliczność uiszczenia przez pozwanego T. L. w dniu 13 kwietnia 2015 roku kwoty 250 złotych tytułem spłaty części zadłużenia, wobec czego rozważenia wymagało, czy doszło w ten sposób do przerwania biegu terminu przedawnienia w niniejszej sprawie.

Stosownie do treści art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje oraz przez wszczęcie mediacji. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (art. 124 § 1 k.c.).

Nie ulega wątpliwości, iż przerwać można jedynie bieg przedawnienia, które jeszcze nie nastąpiło. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 października 2006 roku (sygn. akt I CSK 119/06) uznanie, które nastąpiło po przedawnieniu roszczenia, nie może przerwać biegu terminu przedawnienia.

Tymczasem w niniejszej sprawie przedawnienie roszczenia nastąpiło najpóźniej w dniu 04 maja 2014 roku, a zatem częściowa spłata zadłużenia dokonana przez pozwanego w kwietniu 2015 roku – co należy zakwalifikować jako niewłaściwe uznanie roszczenia – nie mogła wywołać żadnych skutków prawnych, w tym spowodować przerwania biegu terminu przedawnienia, skoro przedawnienie już nastąpiło, a zobowiązanie pozwanego miało już w tym czasie charakter zobowiązania naturalnego. W tej sytuacji konieczne było ustalenie, czy częściowa spłata zadłużenia dokonana przez pozwanego mogła być uznana w tych okolicznościach za oświadczenie pozwanego w przedmiocie zrzeczenia się zarzutu przedawnienia, o jakim mowa w treści art. 117 § 2 zdanie pierwsze in fine k.c. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia odróżnić należy bowiem od uznania roszczenia, które powoduje przerwanie okresu biegu przedawnienia (o ile ono jeszcze nie nastąpiło).

Zgodnie z powyższym przepisem, po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia jest jednostronną czynnością prawną, która wywołuje skutki prawne ex nunc. Jest to wykonanie prawa kształtującego. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia jest oświadczeniem woli, do którego należy stosować wszelkie reguły dotyczące składania oświadczeń woli. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia wywołuje zatem skutki prawne, gdy doszło do drugiej strony w taki sposób, iż mogła zapoznać się z jego treścią. Nie wymaga żadnej szczególnej formy, aby było skuteczne. Może być dokonane w sposób wyraźny lub dorozumiany, poprzez każde zachowanie się dłużnika, które ujawnia jego wolę w sposób dostateczny.

Analizując kwestię dokonanej przez pozwanego niewłaściwego uznania długu (mającego postać spłaty części zadłużenia) Sąd rozpoznający niniejszą sprawę doszedł do przekonania, że do zrzeczenia się przez pozwanego z korzystania z zarzutu przedawnienia nie doszło. Jak już wspomniano, ugruntowaną jest wykładnia, zgodnie z którą złożenie oświadczenia o uznaniu długu po upływie biegu terminu przedawnienia nie powoduje przerwania tego przedawnienia, a może jedynie być ono oceniane jako zrzeczenie się zarzutu przedawnienia (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 listopada 2008 roku, sygn. akt V CSK 164/08). Uznanie przedawnionego roszczenia może więc zawierać także zrzeczenie się zarzutu przedawnienia, pod warunkiem wszakże, że z treści oświadczenia lub okoliczności, w których zostało złożone, wynika taka wola dłużnika (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z 12 października 2006 roku, sygn. akt I CSK 119/06). Zatem tylko wówczas można przyjąć dorozumiane oświadczenie

woli dłużnika o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia, gdy jego zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia wynika w sposób niewątpliwy z towarzyszących temu oświadczeniu okoliczności. Takie okoliczności to np. pertraktacje dłużnika z wierzycielem na temat rozłożenia długu na raty, zawarcie umowy nowacyjnej, zawarcie ugody sądowej lub pozasądowej, przy czym taki zamiar dłużnika musi mieć charakter niewątpliwy i być oceniany w kontekście całokształtu okoliczności sprawy. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia roszczenia jak już wskazano nie wymaga wprawdzie żadnej szczególnej formy, niemniej, aby uznać, że dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia należy ustalić, że miał on świadomość przedawnienia kierowanego pod jego adresem roszczenia o spełnienie świadczenia majątkowego i będąc świadomym konsekwencji zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia, zrzekł się go (tak Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 07 lutego 2017 roku, sygn. akt III Ca 35/17). Zamiar dłużnika ma być więc ukierunkowany nie na oświadczenie jego wiedzy o istnieniu zadłużenia, a nawet gotowości spłaty długu w pewnych okolicznościach, ale ma być ukierunkowany na wywołanie skutku w postaci zrzeczenia się zarzutu przedawnienia. W ocenie Sądu warunkiem uznania oświadczenia lub zachowania dłużnika za zrzeczenie się prawa do skorzystania z zarzutu przedawnienia, jest świadome i wyraźne wyrażenie woli co rezygnacji z tego uprawnienia. Pogląd ten znajduje uzasadnienie w treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2004 roku (sygn. akt II CK 68/04), zgodnie z którym składający oświadczenie o zrzeczeniu się przedawnienia musi wprost lub w sposób dorozumiany objawić swoją wolę, że rezygnuje z przywileju, jaki stwarza przedawnienie, tzn. iż pomimo upływu okresu przedawnienia można będzie dalej skutecznie dochodzić od niego spełnienia świadczenia. Nie wystarczy, aby było to tylko oświadczenie wiedzy, tak jak to jest przy uznaniu roszczenia, lecz oświadczenie o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia powinno zawierać wyraźny zamiar rezygnacji przez dłużnika z możliwości podniesienia wobec wierzyciela tego zarzutu.

W niniejszej sprawie pozwany T. L. w toku całego procesu konsekwentnie powoływał się na przedawnienie, zaprzeczał, by stronie powodowej przysługiwało wobec niego roszczenie i podtrzymywał w toku procesu podniesiony zarzut przedawnienia. W tym stanie rzeczy nie sposób więc przyjąć, aby jego intencją było, by zapłata kwoty 250 złotych dokonana w kwietniu 2015 roku stanowiła zrzeczenie się skorzystania przez niego z zarzutu przedawnienia. Skoro zaś zarzut ten podniósł i nie zrzekł się skorzystania z niego, to uchylił się w ten sposób skutecznie od zaspokojenia roszczeń strony powodowej dochodzonych w niniejszej sprawie

Mając na względzie powyższe Sąd podstawie art. 118 k.c. w zw. z art. 117 § 2 zdanie pierwsze in fine k.c. a contrario oddalił powództwo jako przedawnione.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i zasądził od powoda jako strony przegrywającej niniejszy proces na rzecz pozwanego kwotę 1 217 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, na którą składają się kwoty: 1 200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zmianami) oraz 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Kosztami procesu w pozostałym zakresie obciążył powoda uznając je za uiszczone.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 14 listopada 2017 roku